

PĚT RAD aneb Dávky nemocenského pojištění

§ NOVÝ SERIAL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, castokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak by se mohlo zpočátku zdát.

Vznikem pracovního poměru vám vzniká také zákonná povinnost účastnit se na nemocenském pojištění. Tato povinnost je však vyvážena tím, že v případě, kdy nastane okolnost, pro kterou nemůžete dočasně vykonávat svou práci, bude vaše případná finanční ztráta vyrovnávána prostřednictvím příslušných dávek.

Rada první

Od kterého okamžiku máte

nárok na nemocenské a v jaké výši?

Pokud vás uzná váš ošetřující lékař za dočasně práce neschopného nebo vám nařídí karanténu, máte nárok na nemocenské dávky poskytované Českou správou sociálního zabezpečení od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti až do jejího konce, maximálně však 380 kalendářních dnů počítaných od vzniku dočasné pracovní neschopnosti.

Po dobu prvních 21 kalendářních dnů jste zabezpečeni náhradou mzdy, kterou vám poskytuje zaměstnavatel. Náhrada mzdy náleží za pracovní dny, a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (při karanténě od prvního pracovního dne). Za první tři dny pracovní neschopnosti nepobíráte tedy žádnou náhradu mzdy či jiné dávky. Náhrada mzdy se poskytuje ve výši šedesáti procent denního vyměřovacího základu.

Rada druhá

Důsledně dodržujte režim pracovní neschopnosti a

vycházejte stanovených lékařem, jinak vám hrozí přísné postihy.

Zaměstnavatel je oprávněn kontrolovat v období prvních jedenadvaceti kalendářních dnů vaši dočasně pracovní neschopnosti, zda dodržujete stanovený režim zdržování se v místě pobytu a dodržujete dobu a rozsah povolených vycházek. V případě zjištění vašeho porušení povinnosti vyhotoví o kontrole písemný záznam. Stejnopis tohoto záznamu je zaměstnavatel povinen doručit zaměstnanci, příslušné okresní správě sociálního zabezpečení a ošetřujícímu lékaři zaměstnance.

Zaměstnavatel vám pak může se zřetelem na závažnost porušení povinností snížit nebo neposkytnout náhradu mzdy nebo platu, popř. i dát výpověď.

Právo kontroly dodržování režimu pracovní neschopnosti přísluší i orgánu správy sociálního zabezpečení, který zaměstnancům vyplácí dávky, i ten může v případě, že zjistí porušování stanoveného režimu, rozhodnout o odnětí nebo krácení nemocenských dávek.

Rada třetí

Nemocenské nepatří mezi jediné dávky, které můžete obdržet. Na dávky plynoucí z nemocenského pojištění mají nárok i ti, kteří nemohou pracovat z důvodu ošetřování některého člena své rodiny.

Nárok na ošetrovné má ten zaměstnanec, který nemůže vykonávat práci z důvodu ošetřování dítěte mladšího deseti let, pokud toto dítě onemocnělo nebo utrpělo úraz, nebo pokud jiný člen domácnosti z důvodu nemoci nebo úrazu či porodu vyžaduje nezbytné ošetřování jinou osobou. Doba, po kterou se ošetrovné poskytuje, činí devět kalendářních dnů, a jde-li o osamělého zaměstnance, který má v trvalé péči alespoň jedno dítě do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, 16 kalendářních dnů. Výše ošetrovného je stejně jako v případě nemocenského šedesát procent denního vyměřovacího základu.

Rada čtvrtá

Dávky plynoucí z nemo-

cenenského pojištění vám mohou být za zákonem stanovených podmínek poskytnuty i po skončení pracovního poměru.

Nemocenské vám náleží také tehdy, jestliže ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo k nařízení karantény došlo po ukončení pracovního poměru v tzv. ochranné lhůtě. Ochranná lhůta činí sedm kalendářních dnů ode dne skončení pracovního poměru, pokud však zaměstnaní trvalo kratší dobu, činí ochranná lhůta jen tolik kalendářních dnů, kolik dnů trval pracovní poměr.

Rada pátá

Nemocenské dávky lze v některých případech pobírat i u dohod o provedení práce.

Zaměstnanci, kteří pracují na základě dohody o provedení práce, jsou povinni se účastnit na nemocenském pojištění, jestliže jim byl zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 tisíc korun měsíčně. Pojištění vzniká zaměstnanci dnem, ve kterém

poprvé po uzavření dohody o provedení práce začal konat sjednanou práci, a zaniká dnem, jímž uplynula doba, na kterou byla tato dohoda sjednána.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka - www.pravnlinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník každou středu zveřejňuje právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat.

V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, jejíž pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.

NEPŘEHLÉDNĚTE:
Příští téma: Vznik pracovního poměru